

Laidiens: **19.06.2013., Nr. 117**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2013/117.2**

Šī publikācija ir precizēta.

Precizējums: OP 2013/120.3

Ministru kabineta noteikumi Nr.276

Rīgā 2013.gada 21.maijā (prot. Nr.30 24.§)

Gaisa satiksmes vadības dienesta dispečeru, gaisa satiksmes informatīvā dienesta operatoru un to apmācību sniedzēju sertifikācijas kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma "Par aviāciju" 42.panta sesto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. kārtību, kādā certificē un uzrauga gaisa satiksmes vadības dienesta dispečeru un gaisa satiksmes informatīvā dienesta operatoru apmācību sniedzēju (turpmāk – apmācību sniedzējs);
- 1.2. kārtību, kādā izsniedz un anulē gaisa satiksmes vadības dienesta dispečeru (turpmāk – dispečeri) un gaisa satiksmes informatīvā dienesta operatoru (turpmāk – operatori) apliecības vai aptur to darbību;
- 1.3. prasības dispečeru un operatoru apliecībā iekļaujamo kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu saņemšanai un uzturēšanai;
- 1.4. kārtību, kādā Latvijas Republikā atzīst Eiropas Ekonomikas zonas valstu izsniegtas dispečeru, dispečeru-studentu un operatoru apliecības.

2. Noteikumos lietotie termini, prasības un principi atbilst šādiem Eiropas Savienības tiesību aktiem:

- 2.1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 20.februāra Regulai (EK) Nr.216/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr.1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK (turpmāk – regula Nr.216/2008);
- 2.2. Komisijas 2011.gada 10.augusta Regulai (ES) Nr.805/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēm un noteiktiem sertifikātiem atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr.216/2008 (turpmāk – regula Nr.805/2011).

3. Par šo noteikumu īstenošanu un izpildes uzraudzību ir atbildīga valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" (turpmāk – Civilās aviācijas aģentūra).

4. Civilās aviācijas aģentūra izveido un uztur datubāzi, kurā apkopo detalizētu informāciju par:
- 4.1. apmācību sniedzējiem, kas sertificēti šajos noteikumos noteiktajā kārtībā;
 - 4.2. Latvijas Republikā izsniegtajām dispečeru-studentu, dispečeru un operatoru apliecībām;
 - 4.3. personām, kurām dispečera-studenta, dispečera vai operatora apliecība izsniegta kādā no Eiropas Ekonomikas zonas valstīm.
5. Civilās aviācijas aģentūras lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šiem noteikumiem, var apstrīdēt vai pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

II. Prasības apmācību sniedzējiem un to sertificēšanas kārtība

6. Ar dispečeru un operatoru apmācību ir tiesīgi nodarboties šādi apmācību sniedzēji:
- 6.1. ar sākotnējo apmācību un turpmāko apmācību – komersanti, kas šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir saņēmuši sertifikātu, kurš piešķir tiesības nodarboties ar tajā norādīto dispečeru un operatoru apmācību veidu;
 - 6.2. ar struktūrvienības apmācību – aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, kas šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir saņēmuši sertifikātu, kurš piešķir tiesības nodarboties ar tajā norādīto dispečeru un operatoru apmācību veidu.
7. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu par:
- 7.1. šo noteikumu 6.punktā minētā sertifikāta izsniegšanu, tā darbības apturēšanu vai anulēšanu;
 - 7.2. apmācību sniedzēja darbības rokasgrāmatas, sākotnējo apmācību programmas, turpmāko apmācību programmas, struktūrvienības apmācību plāna un struktūrvienības kompetences shēmas apstiprināšanu.
8. Lai saņemtu šo noteikumu 6.punktā minēto sertifikātu, pretendents iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā šādus dokumentus:
- 8.1. iesniegumu sertifikāta saņemšanai. Iesniegumā norāda paredzēto apmācību veidu, komersanta nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un komersanta darbības veidu;
 - 8.2. apmācību sniedzēja darbības rokasgrāmatu atbilstoši Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) dokumentā "Apmācību organizācijas apstiprināšanas rokasgrāmata" (*Doc 9841*) noteiktajām prasībām;
 - 8.3. dokumentu, kas apliecina īpašuma tiesības vai lietojuma tiesības uz mācību telpām;
 - 8.4. bankas vai apdrošināšanas sabiedrības izsniegtu drošības garantiju, kas apliecina apmācību sniedzēja spēju nodrošināt saistības pret apmācību procesā iesaistītajām personām to iemaksātās apmācību maksas apmērā;
 - 8.5. iepriekšējā gada pārskatu ar pielikumiem;
 - 8.6. operatīvo finanšu pārskatu par periodu, kas beidzas ne agrāk kā 60 dienas pirms šo noteikumu 8.1.apakšpunktā minētā iesnieguma iesniegšanas;
 - 8.7. debitoru un kreditoru kavēto maksājumu atšifrējumu, ja kavējums pārsniedz 60 dienas;
 - 8.8. biznesa plānu, kas satur šādu informāciju:
 - 8.8.1. pakalpojumu tirgus analīzi, plānoto pakalpojumu apjomu, cenu veidošanas mehānismu un sagaidāmās peļņas lielumu;

8.8.2. turpmāko divu gadu periodā plānotos ieņēmumus un izdevumus, kas saistīti ar apmācību nodrošināšanu un pārējo saimniecisko darbību;

8.8.3. esošos un plānotos finansēšanas avotus. Ja ir kredīts vai plānots ņemt kredītu, norāda tā dzēšanas termiņus;

8.8.4. turpmāko divu gadu periodā plānoto naudas plūsmu (pirmajā gadā – pa mēnešiem, otrajā gadā – pa ceturkšņiem);

8.8.5. plānoto bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu par nākamajiem diviem gadiem;

8.8.6. bezzaudējuma punkta aprēķinu, jutīguma analīzi;

8.8.7. galveno risku uzskaitījumu un analīzi, paredzamos pasākumus risku mazināšanai.

9. Pretendents var neiesniegt šādus dokumentus:

9.1. šo noteikumu 8.4.apakšpunktā minēto dokumentu, ja mācību izdevumus pilnā apjomā sedz apmācību sniedzējs;

9.2. šo noteikumu 8.3., 8.5., 8.6., 8.7. un 8.8.apakšpunktā minētos dokumentus, ja tie jau ir Civilās aviācijas aģentūras rīcībā.

10. Šo noteikumu 8.2.apakšpunktā minētajā apmācību sniedzēja darbības rokasgrāmatā, ņemot vērā iesniegumā norādīto apmācību veidu, pretendents attiecīgi iekļauj:

10.1. dispečeru sākotnējo apmācību programmu, dispečeru struktūrvienības apmācību plānu, dispečeru struktūrvienības kompetences shēmu vai dispečeru turpmāko apmācību programmu atbilstoši regulas Nr.805/2011 20.pantā un 2.pielikumā minētajām prasībām;

10.2. operatoru sākotnējo apmācību programmu, operatoru struktūrvienības apmācību plānu, operatoru struktūrvienības kompetences shēmu vai operatoru turpmāko apmācību programmu atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumā minētajām prasībām.

11. Civilās aviācijas aģentūra mēneša laikā pieņem lēmumu izsniegt apmācību sniedzēja sertifikātu, norādot tajā sertificēto apmācības veidu, ja pretendents ir iesniedzis visus šo noteikumu 8.punktā minētos dokumentus atbilstoši šo noteikumu prasībām.

12. Ja iesniegtajos dokumentos nav pietiekamas informācijas jautājuma objektīvai izlemšanai, Civilās aviācijas aģentūra pagarina lēmuma pieņemšanas termiņu Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā un rakstiski pieprasa pretendentam precizēt sniegto informāciju vai iesniegt nepieciešamos dokumentus.

13. Dispečeru apmācību sniedzējam izsniedz sertifikātu, kurā norādīta informācija atbilstoši regulas Nr.805/2011 4.pielikumā minētajām prasībām. Operatoru apmācību sniedzējam izsniedz sertifikātu, kurā norādīta informācija atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumā minētajām prasībām. Apmācību sniedzēja sertifikātu izsniedz uz trim gadiem.

14. Komersantam, kas šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir ieguvis tiesības nodarboties gan ar dispečeru apmācību, gan ar operatoru apmācību, izsniedz vienu sertifikātu atbilstoši regulas Nr.805/2011 4.pielikumā minētajām prasībām.

15. Lai pagarinātu šo noteikumu 13.punktā minēto sertifikātu derīguma termiņu, apmācību sniedzējs ne vēlāk kā 60 dienas pirms sertifikāta derīguma termiņa beigām iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā iesniegumu par apmācību sniedzēja sertifikāta derīguma termiņa pagarināšanu un izpilda šo noteikumu 18.punktā minētās prasības.

16. Civilās aviācijas aģentūra atsaka izsniegt sertifikātu, ja:

16.1. nav iesniegts kāds no šo noteikumu 8.punktā minētajiem dokumentiem;

16.2. nav izpildītas citas šo noteikumu prasības vai citos normatīvajos aktos noteiktās dispečeru un operatoru apmācību prasības.

17. Pēc apmācību sniedzēja sertificēšanas Civilās aviācijas aģentūra:

17.1. ne retāk kā reizi gadā veic plānotu apmācību sniedzēja auditu;

17.2. lai nodrošinātu dispečeru sagatavošanu atbilstoši regulas Nr.805/2011 prasībām un operatoru sagatavošanu atbilstoši šo noteikumu prasībām, papildus var veikt neplānotas apmācību sniedzēju pārbaudes un inspekcijas.

18. Apmācību sniedzējam sertifikāta darbības laikā ir šādi pienākumi:

18.1. iesniegt Civilās aviācijas aģentūrā informāciju par jebkurām izmaiņām šo noteikumu 8.punktā minētajos dokumentos (izņemot šo noteikumu 8.6. un 8.7.apakšpunktā minētos dokumentus);

18.2. pirms izmaiņu veikšanas apmācību sniedzēja darbības rokasgrāmatā, apmācību programmās, struktūrvienības apmācību plānā vai struktūrvienības kompetences shēmā tās apstiprina Civilās aviācijas aģentūrā.

19. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu uz laiku apturēt izsniegtā sertifikāta darbību, ja apmācību sniedzējs vairs neatbilst regulas Nr.805/2011 vai šo noteikumu prasībām, nosakot laikposmu, kurā apmācību sniedzējam jānovērš konstatētās neatbilstības.

20. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu anulēt izsniegto sertifikātu, ja apmācību sniedzējs:

20.1. noteiktajā laikposmā nav novērsis konstatētās neatbilstības;

20.2. neievēro sertifikātā iekļautos nosacījumus;

20.3. atsakās no sertifikāta izmantošanas.

III. Prasības dispečera-studenta, dispečera un operatora apliecības saņemšanai

21. Civilās aviācijas aģentūra izsniedz dispečera-studenta apliecību, dispečera apliecību un operatora apliecību.

22. Dispečera-studenta apliecību izsniedz pretendētā, kas atbilst regulas Nr.805/2011 8.panta 2.punktā minētajām prasībām.

23. Papildus šo noteikumu 22.punktā minētajām prasībām dispečera-studenta apliecības pretendents:

23.1. ir apguvis valsts valodas prasmi atbilstoši augstākā līmeņa 1.pakāpei (C1);

23.2. ir nokārtojis Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (*Eurocontrol*) aeronavigācijas komunikācijas angļu valodas prasmju testu atbilstoši regulas Nr.805/2011 13.panta 3.punktā minētajām prasībām.

24. Pēc dispečera-studenta apliecības saņemšanas tās turētājam sešu mēnešu laikā jāuzsāk apgūt attiecīgās struktūrvienības apmācību programma.

25. Apmācību sniedzējs, pie kura dispečera-studenta apliecības turētājs uzsāk apgūt attiecīgās struktūrvienības apmācību programmu, piecu darbdienu laikā par to informē Civilās aviācijas aģentūru.

26. Ja dispečera-studenta apliecības turētājs šo noteikumu 24.punktā noteiktajā laikā nav uzsācis apgūt attiecīgās struktūrvienības apmācību programmu, tas atkārtoti kārto eksāmenu, lai apliecinātu, ka ir apguvis regulas

Nr.805/2011 8.panta 2.punkta "c" apakšpunktā minēto apmācību programmu. Apmācību sniedzējs iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā dispečera-studenta apliecības turētāja eksāmenu rezultātus.

27. Civilās aviācijas aģentūra anulē dispečera-studenta apliecību, ja tās turētājs ir atkārtoti kārtojis eksāmenu, bet tā rezultāti ir nesekmīgi.

28. Dispečera apliecību izsniedz pretendētājam, kurš atbilst regulas Nr.805/2011 9.panta 3.punkta "b", "c", "d" un "e" apakšpunktā minētajām prasībām.

29. Papildus šo noteikumu 28.punktā minētajām prasībām dispečera apliecības pretendents:

29.1. nedrīkst būt jaunāks par 20 gadiem;

29.2. ir apguvis valsts valodas prasmi atbilstoši augstākā līmeņa 1.pakāpei (C1);

29.3. ir nokārtojis Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (*Eurocontrol*) aeronavigācijas komunikācijas angļu valodas prasmju testu atbilstoši regulas Nr.805/2011 13.panta 3.punktā minētajām prasībām.

30. Operatora apliecību izsniedz pretendētājam, kurš:

30.1. ir vecāks par 20 gadiem;

30.2. ir apguvis valsts valodas prasmi atbilstoši augstākā līmeņa 1.pakāpei (C1);

30.3. ir ieguvis vidējo izglītību vai dokumentu, kas dod iespēju turpināt studijas augstskolā;

30.4. apliecina, ka viņa angļu valodas zināšanas nav zemākas par ceturto līmeni (operatīvais līmenis) atbilstoši 1944.gada 7.decembra Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 1.pielikuma prasībām;

30.5. ir saņēmis trešās klases veselības apliecību vai šai apliecībai ir pagarināts derīguma termiņš saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka civilās aviācijas personāla veselības pārbaudes veikšanas un veselības apliecības izsniegšanas kārtību;

30.6. ir apguvis operatora sākotnējo apmācību programmu (šo noteikumu 1.pielikuma I daļa) un ir sekmīgi nokārtojis apmācību programmā paredzētos eksāmenus;

30.7. ir apguvis attiecīgās struktūrvienības apmācību programmu (šo noteikumu 1.pielikuma II daļa) un ir sekmīgi nokārtojis apmācību programmā paredzētos eksāmenus.

31. Šo noteikumu 30.6.apakšpunktu neattiecinā uz dispečera-studenta vai dispečera apliecības turētāju.

32. Piecu darbdienu laikā pēc tam, kad pretendents nokārtojis eksāmenu un apliecinājis, ka ir apguvis regulas Nr.805/2011 8.panta 2.punkta "c" apakšpunktā un 9.panta 3.punkta "c" apakšpunktā minēto apmācību programmu, kā arī nokārtojis šo noteikumu 30.6. un 30.7.apakšpunktā minētos eksāmenus, apmācību sniedzējs iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā eksāmenu kārtojušo personu rezultātus neatkarīgi no tā, vai eksāmens ir nokārtots sekmīgi.

33. Pretendents, kas nav nokārtojis šo noteikumu 32.punktā minētos eksāmenus atbilstošā līmenī, Civilās aviācijas aģentūras noteiktajā laikposmā, apjomā un kārtībā tos var kārtot vēlreiz.

34. Pretendents, kas atkārtoti nav nokārtojis šo noteikumu 32.punktā minētos eksāmenus atbilstošā līmenī, Civilās aviācijas aģentūras noteiktajā laikposmā, apjomā un kārtībā tos var kārtot trešo reizi.

35. Šo noteikumu 33. un 34.punktā minētajos gadījumos atkārtotas eksāmenu kārtošanas laikposmu, apjomu un kārtību Civilās aviācijas aģentūra nosaka, individuāli izvērtējot katram pretendētājam nepieciešamās zināšanas un nenokārtotā eksāmena rezultātus.